

عنوان مقاله:

مسیر معنوی رویداد عزاداری محرم در شهرهای ایران؛ مطالعه موردی، مسیر عزاداری اردبیل

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، دوره 14، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 39

نویسندگان:

سیدیحیی خاتمی - دانشجوی دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

سیدعلی صفوی - استادیار شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

سیدمهدی خاتمی - استادیار گروه شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران استادیار شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

عزاداری محرم یکی از رویدادهای خاص و ریشه دار اسلامی است که طی قرن ها با معنویت گره خورده است. این رویداد غالباً مسیرهای مشخص؛ «مسیرهای عزاداری» که از گذرهای سنتی و مکان های مقدس عبور نموده را مقصد و هدف قرار می دهد. این مسیرها و فضاهای مرتبط در طی زمان علاوه بر خاطره انگیزی و ایجاد هویت، به مکان های مقدس و معنوی تبدیل شده اند. اما شهرسازی معاصر ایران، بیشتر به جنبه های مادی توجه دارد و از فضاهای معنوی دور شده است. تغییرات و مداخله های کالبدی گسترده در شهرهای سنتی و تهدید و خدشه دار شدن مسیرهای عزاداری، ضرورت انجام پژوهش های بیشتر در این زمینه را نمایان می کند. این مقاله با استفاده از مطالعات تطبیقی-کیفی و آوردن شواهد و نمونه های متعدد از شهرهای مختلف ایران و با تاکید بر شهر اردبیل، تلاش کرده با تفسیر داده های جمع آوری شده، ضمن اثبات و معرفی مسیرهای عزاداری به عنوان یک مسیر مقدس، ابعاد و وجوه معنوی آنها را مشخص نماید. اثرات معنوی رویداد عزاداری در دوره زمانی قبل از رویداد، حین رویداد و بعد از رویداد به همراه حاشیه آن بررسی شده است. نتایج نشان می دهد عوامل مختلف قدسی-مذهبی، کالبدی- فضایی، فرهنگی-اجتماعی، تاریخی-سیاسی و طبیعی وجوه مکانی مسیرهای عزاداری را تشکیل می دهند در این میان مقدس بودن و سپس بعد فرهنگی - اجتماعی وزن بیشتری در این گونه فضاهای شهری به خود اختصاص می دهند. این مسیرها، از یک طرف فضا را به تاریخ پیوند می دهند و از طرف دیگر بعد نمادین و معنایی خاصی به آنها می افزایند که آنها را نسبت به سایر فضاها متمایز می کنند.

کلمات کلیدی:

فضای مقدس و معنوی، عزاداری، مسیر عزاداری، شهرهای ایران، اردبیل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1474133>

